

Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Riadenie energetickej únie a čistá energia

(2017/C 342/13)

Spravodajca:	Bruno Hranić (HR/ELS), starosta obce Vidovec
Referenčné dokumenty:	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o riadení energetickej únie, COM(2016) 759 final Oznámenie – Čistá energia pre všetkých Európanov, COM(2016) 860 final Oznámenie – Urýchlenie inovácií v oblasti čistej energie, COM(2016) 763 final

I. NÁVRHY ZMIEN

Pozmeňovací návrh 1

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 1

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	(1) Cieľom tohto nariadenia je vytvoriť nevyhnutné partnerstvá medzi EÚ, členskými štátmi – jednotlivými i zoskupenými do makroregionálnych partnerstiev – a orgánmi správy na vnútroštátnej úrovni, aby spoločne postupovali vpred v energetickej transformácii. Tieto rôzne úrovne musia spolupracovať v duchu solidarity a dôvery, aby dosiahli vzájomný úžitok.

Zdôvodnenie

V nariadení by sa malo hneď na úvod stanoviť, že je potrebná spolupráca všetkých úrovní správy. Návrh vychádza z podobnej myšlienky v návrhu správy Európskeho parlamentu PE 604.777 (pozmeňovací návrh 2).

Pozmeňovací návrh 2

Návrh nariadenia

Článok 9 ods. 2

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
2. Komisia <i>môže pre členské štáty vydať odporúčania</i> k návrhom plánov v súlade s článkom 28. <i>V týchto odporúčaníach sa stanovujú najmä:</i>	Návrhy integrovaných národných plánov v oblasti energetiky a klímy
a) <i>úroveň ambície</i> zámerov, cieľov a príspevkov na kolektívne dosiahnutie zámerov energetickej únie <i>a najmä cieľov Únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti do roku 2030;</i>	2. Komisia <i>posúdi návrhy integrovaných národných energetických a klimatických plánov a vydá odporúčania pre jednotlivé krajiny</i> k návrhom plánov v súlade s článkom 28 <i>s cieľom:</i> a) <i>prispieť k dosiahnutiu</i> zámerov, cieľov a príspevkov energetickej únie;

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>b) politiky a opatrenia týkajúce sa zámerov na úrovni členských štátov a únie, ako aj iných politík a opatrení s potenciálnym cezhraničným významom;</p> <p>c) interakcia a konzistentnosť existujúcich (vykonávaných a prijatých) a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných plánoch v oblasti energetiky a klímy v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.</p>	<p>b) zaistiť, aby politiky a opatrenia týkajúce sa akčných plánov členských štátov, ako aj iné politiky a opatrenia, a to najmä tie s potenciálnym cezhraničným významom zodpovedali svojmu účelu;</p> <p>c) podporovať interakciu a konzistentnosť existujúcich (vykonávaných a prijatých) a plánovaných politík a opatrení zahrnutých v integrovaných národných plánoch v oblasti energetiky a klímy v rámci jedného rozmeru i rôznych rozmerov energetickej únie.</p> <p>d) požadovať, aby členské štáty zohľadnili miestne a regionálne úlohy a úspechy v rámci iniciatív, ako je napríklad Dohovor primátorov a starostov; rozvíjali mechanizmy, ktorých cieľom je zohľadniť prínos všetkých príslušných úrovní verejnej správy s integrovanými národnými plánmi členských štátov v oblasti energetiky a klímy.</p>

Zdôvodnenie

Je veľmi dôležité zaistiť jednotnosť a vzájomnú doplnkovosť akčných plánov jednotlivých členských štátov a politiky na úrovni EÚ, aby sa podporilo zapojenie miestnych a regionálnych samospráv a ich príspevok. Návrh vychádza z podobnej myšlienky uvedenej v návrhu správy Európskeho parlamentu PE 604.777 (pozmeňovacie návrhy 97 – 100).

Pozmeňovací návrh 3

Návrh nariadenia

Článok 10

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Bez toho, aby boli dotknuté iné požiadavky práva Únie, členské štáty zabezpečia, aby sa verejnosti včas poskytlí reálne možnosti zúčastňovať na príprave návrhov plánov uvedených v článku 9 tohto nariadenia a k návrhom svojich integrovaných národných plánov v oblasti energetiky a klímy, ktoré predkladajú Komisii, pripoja zhrnutie názorov verejnosti. Pokiaľ sa uplatňujú ustanovenia smernice 2001/42/ES, vychádza sa z toho, že konzultácie uskutočnené v súlade s uvedenou smernicou spĺňajú aj povinnosť týkajúcu sa verejných konzultácií podľa tohto nariadenia.</p>	<p>Verejná konzultácia</p> <p>Bez toho, aby boli dotknuté iné požiadavky práva Únie, členské štáty zabezpečia, aby sa verejnosti včas poskytlí reálne možnosti zúčastňovať na príprave návrhov plánov uvedených v článku 9 tohto nariadenia a k návrhom svojich integrovaných národných plánov v oblasti energetiky a klímy, ktoré predkladajú Komisii, pripoja zhrnutie názorov verejnosti. Pokiaľ sa uplatňujú ustanovenia smernice 2001/42/ES, vychádza sa z toho, že konzultácie uskutočnené v súlade s uvedenou smernicou spĺňajú aj povinnosť týkajúcu sa verejných konzultácií podľa tohto nariadenia.</p> <p>Vzhľadom na politicky uznanú úlohu miestnych a regionálnych orgánov pri realizácii politiky v oblasti udržateľných zdrojov energie a berúc do úvahy cieľ Európskej komisie zaistiť lepšiu reguláciu sú národné orgány povinné do plánovania a monitorovania zapojiť miestne a regionálne orgány v súlade s rámcom ústavných a politických dohovorov jednotlivých členských štátov.</p>

Zdôvodnenie

Účinná koordinácia medzi národnými a miestnymi a regionálnymi orgánmi pri plánovaní, vykonávaní a podávaní správ v oblasti energetickej politiky a politiky v oblasti klímy môže pomôcť vyhnúť sa zbytočnému administratívne zaťaženiu a plniť požiadavky lepšej regulácie.

Pozmeňovací návrh 4**Návrh nariadenia**

Za článok 10 vložiť nový článok

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	<p>Mnohoúrovňová platforma pre dialóg o energetike</p> <p>1. Členské štáty by mali v duchu partnerstva viesť trvalý dialóg o energetike s cieľom podporiť aktívne zapojenie miestnych a regionálnych samospráv, organizácií občianskej spoločnosti, podnikateľskej sféry, investorov a akýchkoľvek ďalších dôležitých zainteresovaných subjektov, ako aj širokej verejnosti do riadenia energetickej transformácie a riešenia problému energetickej chudoby.</p> <p>2. V rámci tohto energetického dialógu členské štáty predložia rôzne možnosti a scenáre, ktoré zvažujú v súvislosti so svojimi krátkodobými, strednodobými a dlhodobými politikami v oblasti energetiky a klímy, ako aj analýzu prínosov a nákladov pre každú z týchto možností.</p> <p>3. Členské štáty zaistia, že dialóg o energetike bude mať k dispozícii primerané ľudské a finančné zdroje, a spolu s Európskou komisiou podporia výmeny medzi rôznymi dialógmi o energetike.</p>

Zdôvodnenie

Pri takej dôležitej téme, ako je transformácia energetiky, je nevyhnutné vytvoriť štruktúry, ktoré zaistia neustály dialóg zo všetkými zúčastnenými stranami, aby sa preskúmali rôzne možnosti a scenáre a pripravili spoločné riešenia. Návrh vychádza z podobnej myšlienky v návrhu správy EPPE 604.777.

Pozmeňovací návrh 5**Návrh nariadenia**

Článok 18 písm. b)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Členské štáty zahrnú do integrovanej národnej správy o pokroku v oblasti energetiky a klímy informácie o:</p> <p>b) vykonávaní týchto trajektórií a zámerov:</p> <p>1. vykonávané, prijaté a plánované politiky a opatrenia na dosiahnutie vnútroštátneho príspevku k záväznému cieľu na úrovni Únie do roku 2030 týkajúcemu sa energie z obnoviteľných zdrojov, ako sa uvádza v článku 4 písm. a) ods. 2 bod i) vrátane opatrení špecifických pre jednotlivé sektory a technológie s osobitným preskúmaním vykonávania opatrení stanovených v článkoch 23, 24 a 25 [prepracovaného znenia smernice 2009/28/ES podľa návrhu COM(2016) 767];</p>	<p>Členské štáty zahrnú do integrovanej národnej správy o pokroku v oblasti energetiky a klímy informácie o:</p> <p>b) vykonávaní týchto trajektórií a zámerov:</p> <p>1. vykonávané, prijaté a plánované politiky a opatrenia na dosiahnutie vnútroštátneho príspevku k záväznému cieľu na úrovni Únie do roku 2030 týkajúcemu sa energie z obnoviteľných zdrojov, ako sa uvádza v článku 4 písm. a) ods. 2 bod i) vrátane opatrení špecifických pre jednotlivé sektory a technológie s osobitným preskúmaním vykonávania opatrení stanovených v článkoch 23, 24 a 25 [prepracovaného znenia smernice 2009/28/ES podľa návrhu COM(2016) 767];</p>

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>2. osobitné opatrenia regionálnej spolupráce;</p> <p>3. bez toho, aby boli dotknuté články 4, 107 a 108: ZFEÚ, osobitné opatrenia na poskytovanie finančnej podpory vrátane podpory zo zdrojov Únie a využívania fondov Únie na podporu využívania energie z obnoviteľných zdrojov v sektoroch elektrickej energie, vykurovania a chladenia a dopravy;</p> <p>4. osobitné opatrenia na splnenie požiadaviek článkov 15, 16, 17, 18, 21 a 22 [prepracovaného znenia smernice 2009/28/ES podľa návrhu COM(2016) 767];</p> <p>5. opatrenia na podporu využívania energie z biomasy, najmä nových zdrojov biomasy s ohľadom na dostupnosť biomasy (domáci potenciál aj dovoz z tretích krajín) a iného využitia biomasy (sektory súvisiace s poľnohospodárstvom a lesníctvom), ako aj opatrenia na udržateľnosť vyrábanej a používanej biomasy;</p> <p>c) ako je stanovené v prílohe VII časti 1.</p>	<p>2. osobitné opatrenia regionálnej spolupráce;</p> <p>3. bez toho, aby boli dotknuté články 4, 107 a 108: ZFEÚ, osobitné opatrenia na poskytovanie finančnej podpory vrátane podpory zo zdrojov Únie a využívania fondov Únie na podporu využívania energie z obnoviteľných zdrojov v sektoroch elektrickej energie, vykurovania a chladenia a dopravy;</p> <p>4. osobitné opatrenia na splnenie požiadaviek článkov 15, 16, 17, 18, 21 a 22 [prepracovaného znenia smernice 2009/28/ES podľa návrhu COM(2016) 767];</p> <p>5. opatrenia na podporu využívania energie z biomasy, najmä nových zdrojov biomasy s ohľadom na dostupnosť biomasy (domáci potenciál aj dovoz z tretích krajín) a iného využitia biomasy (sektory súvisiace s poľnohospodárstvom a lesníctvom), ako aj opatrenia na udržateľnosť vyrábanej a používanej biomasy;</p> <p>6. pokrok pri zvyšovaní úrovne využívania energie z obnoviteľných zdrojov pri poskytovaní vykurovania a chladenia bez toho, aby miestne a regionálne orgány alebo koneční spotrebiteľia boli neprimerane administratívne zaťažovaní;</p> <p>c) ako je stanovené v prílohe VII časti 1.</p>

Zdôvodnenie

Odvetvie vykurovania a chladenia má značný nevyužitý potenciál na zníženie emisií skleníkových plynov a zintenzívnenie využívania obnoviteľných zdrojov energie a jej výroby z nich. Pozri stanovisko Výboru regiónov „Stratégia EÚ pre vykurovanie a chladenie“. Pokiaľ ide o smernicu o obnoviteľných zdrojoch energie, treba sa v úzkej spolupráci medzi celoštátnou a miestnou a regionálnou úrovňou správy snažiť dosiahnuť záväzný cieľ zvýšiť podiel energie z obnoviteľných zdrojov v odvetví vykurovania a chladenia o 1 % ročne ako konkrétny a účinný príspevok k dosiahnutiu celkového cieľa EÚ v oblasti využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo výške 27 % do roku 2030.

Pozmeňovací návrh 6

Návrh nariadenia

Článok 37

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>1. Komisii pomáha Výbor pre energetickú úniu. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011 a pracuje v príslušných sektorových zloženiach relevantných pre toto nariadenie.</p>	<p>Výbor pre energetickú úniu</p> <p>1. Komisii pomáha Výbor pre energetickú úniu. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011 a pracuje v príslušných sektorových zloženiach relevantných pre toto nariadenie.</p>

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>2. Tento výbor nahrádza výbor zriadený článkom 8 rozhodnutia 93/389/EHS, článkom 9 rozhodnutia 280/2004/ES a článkom 26 nariadenia (EÚ) č. 525/2013. Odkazy na výbor zriadený podľa uvedených právnych aktov sa považujú za odkazy na výbor zriadený týmto nariadením.</p> <p>3. Ak sa odkazuje na tento článok, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.</p>	<p>2. Tento výbor nahrádza výbor zriadený článkom 8 rozhodnutia 93/389/EHS, článkom 9 rozhodnutia 280/2004/ES a článkom 26 nariadenia (EÚ) č. 525/2013. Odkazy na výbor zriadený podľa uvedených právnych aktov sa považujú za odkazy na výbor zriadený týmto nariadením.</p> <p>3. Ak sa odkazuje na tento článok, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.</p> <p>4. Členom výboru bude zástupca, ktorého vymenuje Výbor regiónov, aby na inštitucionálnej úrovni v celej EÚ zastupoval miestne a regionálne orgány.</p>

Zdôvodnenie

Vysokí politickí predstavitelia Európskej únie a Európskeho parlamentu opakovane uznali kľúčovú úlohu miestnych a regionálnych orgánov v rámci politiky energetickej únie.

II. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV (VR)

Hlavné zámery a cieľové skupiny

1. opakuje svoju výzvu na dosiahnutie ambiciózných cieľov v oblasti energetickej účinnosti na úrovni EÚ 40 % do roku 2030;
2. podporuje tri hlavné ciele stanovené v balíku opatrení Čistá energia pre všetkých Európanov: 1) posunúť energetickú účinnosť na prvé miesto, 2) dosiahnuť svetové prvenstvo v oblasti obnoviteľných zdrojov a 3) poskytnúť spotrebiteľom spravodlivé podmienky; zároveň však vyjadruje poľutovanie nad tým, že tieto ciele nie sú plne vykonateľné v rámci príslušných právnych predpisov a nelegislatívnych iniciatív a že sa nekladie dostatočný dôraz na zníženie faktoru závislosti na dovoze, ktorý odráža podiel všetkých čistých domácich zdrojov energie (obnoviteľných i konvenčných) v energetickom mixe;
3. v tejto súvislosti vyzýva Európsku komisiu, aby zaviedla energetickú účinnosť hlavne tým, že ju označí za prioritu v oblasti infraštruktúry a zabezpečí, aby sa verejné dotácie a mechanizmy finančnej podpory v prospech energetickej účinnosti chápali ako kapitálové výdavky, čím by sa zlepšila bezpečnosť a istota tohto systému energetickej účinnosti. Tým by sa stanovila jasná politika ochrany rozpočtu a zvýšenia konkurencieschopnosti Európy;
4. víta návrhy zavedenia regulačného rámca pre riadenie energetickej únie, ktorý zjednoduší a zjednotí existujúce plánovanie, podávanie správ a monitorovanie záväzkov v oblasti energetiky a klímy, a vyzýva členské štáty a Komisiu, aby užšie zapájali miestne a regionálne orgány do tohto politického procesu riadenia;

Energetická účinnosť a obnoviteľné zdroje energie sú vo veľkej miere závislé od decentralizovanej spolupráce

5. zdôrazňuje a vyzdvihuje významnú úlohu miestnych a regionálnych samospráv pri poskytovaní strategického riadenia na úrovni čo najbližšie k spotrebiteľom pri riadení decentralizovanej výroby energie, podpore primeraných investičných podmienok, ako aj prepojenie politik v oblasti energetiky a klímy s politikami v oblasti bývania, energetickej chudoby, dopravy, hospodárskeho rozvoja, využívania pôdy a územného plánovania;
6. poukazuje na vedúcu úlohu miestnych a regionálnych orgánov pri vykonávaní energetických politik, určovaní nástrojov na financovanie energetických projektov, najmä tých, ktoré investujú do energie z obnoviteľných zdrojov, a pri propagácii udržateľných modelov spotreby energie a osvedčených postupov medzi spotrebiteľmi;

7. poukazuje na to, že neuznanie vedúcej úlohy miestnych a regionálnych orgánov pri vykonávaní energetických politík v energetickej únii ohrozuje plnenie stanovených európskych a štátnych cieľov v oblasti energetiky a klímy;
8. poukazuje na to, že proces vypracovania národných plánov v oblasti energetiky a klímy by sa mal vyznačovať transparentnosťou a zodpovednosťou, aby miestni aktéri, podniky a iné zainteresované strany vedeli, čo môžu očakávať od vlád členských štátov, a najmä akým spôsobom zabezpečiť splnenie záväzkov a aké opatrenia sa prijímú v prípade, že sa ukáže, že národné plány nie sú dostatočné na plnenie cieľov na úrovni EÚ;
9. víta, že Európska komisia uznáva, že prechod na čistú energiu sa neuskutoční bez zásahu viacerých zainteresovaných strán z občianskej spoločnosti, ako aj na regionálnej a miestnej úrovni, a preto vyzýva členské štáty, aby riadne zapojili mestá a regióny do diskusie o energetickej transformácii, a to najmä v kontexte integrovaných národných plánov v oblasti energetiky a klímy, aby mohli primerane reagovať na potreby jednotlivých oblastí;
10. sa však domnieva, že bez ohľadu na rôzne ústavné usporiadanie každého členského štátu Európskej únie neexistuje v návrhoch riadenia žiadny konkrétny odkaz na inštitucionálnu úlohu miestnej a regionálnej úrovne, nehovoriac o iných zainteresovaných stranách, okrem všeobecných podmienok stanovených v článku 10 o verejných konzultáciách, aby v členskom štáte „verejnosť mala možnosť účinne sa zúčastniť na vypracúvaní plánov“;
11. navrhuje zvážiť ďalšie reformy uplatňovania pravidiel EÚ o štátnej pomoci v oblasti energetiky, aby sa podporila činnosť na úrovni miest, najmä stanovením konkrétnych usmernení pre činnosť na úrovni miest s cieľom zjednodušiť existujúci rámec a umožniť prijímať osobitné výnimky na energetické projekty dodatočných stavebných úprav v mestských a sociálnych bytoch, a tak bojovať proti energetickej chudobe. Preto je nevyhnutné zabezpečiť, aby v budúcom rámci, ktorý nadobudne účinnosť v roku 2020, boli odolnosť miest a energetická transformácia vymedzené ako prioritá;
12. vyzýva Komisiu a národné vlády, aby zlepšili spoluprácu s miestnymi a regionálnymi aktérmi, hlavne ich miestnymi a regionálnymi energetickými agentúrami pri formovaní budúcich plánov v oblasti energetiky a klímy na národnej úrovni a tým prešli z politiky činnosti niekoľkých na politiku činnosti všetkých;
13. zdôrazňuje, že mnohé úspešné projekty využívania energie z obnoviteľných zdrojov sa začínajú a rozvíjajú na úrovni miestnej komunity v spolupráci s malými a strednými podnikmi, mimovládny a spoločenskými organizáciami prostredníctvom investícií jednotlivcov do obnoviteľných zdrojov elektrickej a tepelnej energie;
14. poukazuje na to, že veľký počet ďalších kľúčových aktérov v oblasti energetickej účinnosti a energie z obnoviteľných zdrojov pôsobí na miestnej úrovni, vrátane malých a stredných podnikov, mimovládnych organizácií a sociálnych organizácií;
15. zdôrazňuje potrebu začlenenia miestnych aktérov do podpory národných vlád pri tvorbe projektov v rámci EFSI zameraných na budúcnosť, ktorými sa prispieva k dosahovaniu európskych cieľov v oblasti klímy a energetiky. Novozaložené Európske centrum investičného poradenstva by malo zabezpečiť urýchlený postup poskytovania podpory mestám, ktoré sa zaviazali rozvíjať projekty s nízkymi emisiami oxidu uhličitého;
16. vyzýva na prijatie ďalších cieľových programov technickej pomoci, ako je JASPERS a ELENA Európskej investičnej banky, potrebných na poskytovanie podpory mestám a regiónom pri zabezpečovaní investícií do vykonávania ambiciózných investičných projektov, a to prostredníctvom podpory rozvoja veľkých investičných projektov a zjednocovania malých a širokozáberových projektov s nízkymi emisiami oxidu uhličitého;

Zjednodušenie a integrácia plánovania a podávania správ musia byť založené na existujúcich miestnych a regionálnych plánoch

17. zdôrazňuje, že cieľom riadenia energetického spoločenstva EÚ by malo byť „zjednodušenie a integrácia“ plánovania v praxi a že monitorovanie a predkladanie správ v tejto súvislosti zahŕňa vytváranie účinných väzieb s existujúcimi iniciatívami;

18. zdôrazňuje potrebu nastolenia účinnej koordinácie medzi národnou úrovňou a miestnou a regionálnou úrovňou prostredníctvom plánovania, procesu vykonávania a podávania správ v oblasti klimateckej a energetickej politiky. Mohlo by to pomôcť vyhnúť sa zbytočnej administratívnej záťaži a reagovať na požiadavky lepšej regulácie;

19. zdôrazňuje, že orgány miestnej a regionálnej samosprávy majú v prvom rade pôsobiť v oblasti zmiernenia zmien klímy a prispôsobovania týmto zmenám a že mnohé z nich už vypracovali stratégie, akčné plány a postupy monitorovania, napríklad (ale nie výlučne) v rámci, ktorý je vymedzený iniciatívou Dohovor primátorov a starostov a ktorý obsahuje vyše 5 679 akčných plánov energetickej udržateľného rozvoja miest;

20. zdôrazňuje účinné prepojenie národných plánov a cieľov s cieľmi na miestnej a regionálnej úrovni, ktoré musia založené na realistických a dohodnutých príspevkoch rôznych regiónov a odvetví;

21. zdôrazňuje, že účasť neznamená len konzultovanie, ale aj aktívnu úlohu pri iniciovaní a navrhovaní konkrétnych opatrení;

Ak má byť riadenie energetickej únie účinné, musí byť viacúrovňové

22. vyjadruje poľutovanie nad tým, že súčasné odporúčania pre riadenie energetickej únie nezahŕňajú dostatočne jasnú koncepciu viacúrovňového riadenia, a preto žiada vlády členských štátov, aby zriadili platformy pre dialóg o energetike s cieľom zabezpečiť spoluprácu všetkých úrovní vlády a správy a všetkých relevantných zainteresovaných subjektov pri vytváraní národných klimatických plánov, ich monitorovaní a predkladaní správ o nich, ako aj pri organizovaní výmen medzi jednotlivými národnými energetickými dialógmi s pomocou Európskej komisie, aby sa zaistila jednotnosť a riešili cezhraničné problémy.

23. poukazuje na to, že účinné viacúrovňové riadenie má viacero výhod. Zapájanie občanov a priemyslu v rámci spoločnej zodpovednosti za činnosti súvisiace so zmenou klímy zvyšuje mieru ich zodpovednosti za tento proces a vytvára väčšie vyhliadky na úspech, pretože čím je riadenie viditeľnejšie, tým je vyšší pocit zodpovednosti medzi občanmi;

24. zdôrazňuje, že článok 11 (o regionálnej spolupráci) návrhu sa vzťahuje len na spoluprácu medzi členskými štátmi, a nie na spoluprácu medzi vnútroštátnymi úrovňami správy v rámci členských štátov alebo vnútroštátnymi úrovňami správy rôznych členských štátov. Vyzýva členské štáty a Európsku komisiu, aby zabezpečili aj vhodnú podporu spolupráce medzi vnútroštátnymi orgánmi, hlavne cezhraničnej, a to s cieľom koordinovať činnosti na splnenie integrovaných národných plánov v oblasti klímy a energetiky;

25. vyzýva Európsku komisiu, aby do dokumentov určených pre národné vlády, ktoré obsahujú usmernenia o predkladaní správ o národných energetických politikách a jeho plánovaní, začlenila aj kapitolu o viacúrovňovom partnerstve;

Zapojenie spotrebiteľov si vyžaduje tak skutočných iniciátorov/nositeľov smerníc, ako aj účinnú podporu

26. opätovne vyzýva EÚ a členské štáty, aby zaviedli regulačné rámce, ktoré by boli prínosné tak pre spotrebiteľov, ako aj výrobcov-spotrebiteľov a ostatných dodávateľov energie, ktorí aktívne pôsobia na maloobchodnom energetickom trhu. Zdôrazňuje tiež, že decentralizovaná výroba a samovýroba energie z obnoviteľných zdrojov má množstvo prínosov pre energetickú sústavu (menšia potreba prenosovej infraštruktúry a jej údržby, väčšia odolnosť a pružnosť) a že tieto prínosy by sa mali odrážať v spravodlivej cene za prebytkovú energiu z takejto výroby dodávanú do energetickej sústavy. Preto nabáda členské štáty, aby na riešenie tejto problematiky vyvinuli inovatívne systémy oceňovania alebo pokračovali v používaní takýchto systémov;

27. zdôrazňuje, že potrebné sú odborné, riadne informujúce poradenské služby, ktoré budú dostupné v primeranej forme na nejakom komunikačnom prostriedku alebo priamo na mieste cieľovej skupiny a budú zahŕňať technické, finančné a praktické aspekty využívania technológií s nízkymi emisiami oxidu uhličitého;

28. zdôrazňuje, že politiky hospodárenia s energiou by mali spotrebiteľom umožniť regulovať vlastnú spotrebu energie, aby sa mohli aktívne podieľať na trhu a využívať účinné a primerané mechanizmy ochrany spotrebiteľov, čo má osobitný význam v boji proti energetickej chudobe, a preto žiada, aby sa na úrovni EÚ vypracovala spoločná definícia energetickej

chudoby a súbor konkrétnych politických návrhov zameraných na najzraniteľnejších spotrebiteľov, ktorý by ich chránil pred neoprávneným odpojením, uprednostňoval opatrenia v oblasti energetickej účinnosti v ich prospech a pripravoval na nich ciele informácie;

Podpora energetických inovácií pri prechode na hospodárstvo s nízkymi emisiami oxidu uhličitého

29. víta dôraz, ktorý sa v oznámení Komisie COM(2016) 763 o urýchlení inovácií v oblasti čistej energie kladie na dve hlavné politické priority: budovanie odolnej energetickej únie s výhľadovou politikou v oblasti zmeny klímy a oživenie tvorby pracovných miest, rastu a investícií;

30. žiada vytvoriť priaznivé podnikateľské, inovačné a investičné prostredie a postupy s cieľovými signálmi, politikami, normami a predpismi podporovanými finančnými nástrojmi, ktoré využívajú verejné prostriedky s cieľom umožniť súkromné investovanie (a v prípade potreby aj pomoc na zmiernenie rizík);

31. zdôrazňuje význam tvorby energetickej politiky v úzkej súčinnosti s výskumnou a inovačnou politikou Európskej únie. Zdôrazňuje, že inovácie v oblasti obnoviteľných zdrojov, ekologickej mobility, modernizácie existujúcej energetickej infraštruktúry, budovania sofistikovaných elektrární, zachytávania oxidu uhličitého a akumulácie energie sa musia podporovať na miestnej úrovni; preto vyzýva Komisiu, aby hlavne zaistila lepšiu podporu inovačných projektov, ktoré by najodľahlejšie regióny mohli premeniť na laboratória transformácie energetiky;

32. zastáva názor, že vzhľadom na inovácie v oblasti čistej energie zohráva budovanie partnerstiev medzi miestnymi samosprávami v rámci iniciatívy Inteligentné mesto kľúčovú úlohu pri integrovaní v takých oblastiach, ako je úspora energie v mestskej doprave, medziregionálne komunikačné stratégie, spolupráca v oblasti nových technológií akumulácie energie a inteligentných verejných budov. Lepšia súčinnosť európskych štrukturálnych a investičných fondov a Európskeho fondu pre strategické investície má rozhodujúci význam pre realizáciu cezhraničných projektov udržateľnej energetiky;

33. víta dôraz, ktorý sa kladie na otvorené inovácie a otvorenú vedu s cieľom poskytnúť malým a stredným podnikom a občianskej spoločnosti príležitosť dosiahnuť pokrok na základe nových poznatkov;

34. zdôrazňuje, že je čo najskôr potrebné upustiť od priamej aj nepriamej podpory využívania fosílnych palív (vrátane pomoci niektorých členských štátov), pretože zakrýva skutočné spoločenské a environmentálne náklady takýchto palív a umelo udržiava nižšie ceny, čím vytvára prekážky inováciám v oblasti čistej energie;

35. podporuje navrhované uplatňovanie nariadenia na urýchlenie vývoja inovatívnych nízkouhlíkových technológií a ich účinného uplatňovania. Prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo si vyžaduje investície do vykurovania a chladenia pri zvyšovaní energetickej účinnosti v priemysle, doprave a stavebníctve, ako aj spolufinancovanie projektov, pri ktorých sa investuje do energie z obnoviteľných zdrojov;

36. zdôrazňuje skutočnosť, že riadenie energetickej únie musí poskytnúť vhodný rámec na dosiahnutie cieľov, ako je ľahší prístup k zrýchlenému vykonávaniu projektov verejno-súkromných partnerstiev, zmenšenie byrokracie a preskúmanie možných prekážok pre miestne a regionálne orgány a zabezpečenie istoty a predvídateľnosti pre investorov;

37. podporuje navrhované využívanie verejného obstarávania ako silného nástroja, ktorý pomôže vytvoriť trh pre technológie s nízkymi emisiami oxidu uhličitého.

Subsidiarita a proporcionalita

38. sa domnieva, že navrhované nariadenie nevyvoláva žiadne obavy v súvislosti s jeho súladom so zásadou subsidiarity. Vyvoláva však znepokojenie, pokiaľ ide o jeho súlad so zásadou proporcionality, pretože navrhovaný systém správy sa považuje za príliš zložitý a podrobný a ukladá príliš krátke lehoty na podávanie správ. VR by uprednostnil zavedenie systému správy skôr prostredníctvom smernice ako nariadením, čo by umožnilo náležité zapojenie regionálnych orgánov vo federálnych krajinách.

V Bruseli 13. júla 2017

Predseda
Európskeho výboru regiónov
Markku MARKKULA